

Резюме на Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027

/ версия м. юни 2022 г./

Настоящото резюме е подготвено от екипа на НСОРБ, на база на публикувания за обществено обсъждане проект на Програма „Транспортна свързаност“ за периода 2021-2027 г., на <https://www.eufunds.bg/bg/optti/node/10373>.

Програмна стратегия:

Програмата за транспортна свързаност за периода 2021-2027 г. (ПТС) предвижда проекти за постигането на устойчива и интелигентна мобилност, спомагайки за навременното завършване на Трансевропейската транспортна мрежа и интегрирането на националната транспортна мрежа в мрежата на ЕС, насърчаването на мултимодалността, повишаването на безопасността на транспорта, дигитализацията и значителното намаляване на вредните емисии, генерирани от транспортния сектор.

Инвестициите по програмата се концентрират основно върху завършването на приоритетните железопътни и пътни направления и насърчаването на мултимодалния транспорт, посредством подобряване на връзките между отделните видове транспорт, както и за внедряване и последващо развитие на интелигентни транспортни системи и намаляване на вредните емисии.

За подобряване на железопътната инфраструктура по „основната“ TEN-T и за развитие на връзките със съседните страни ще бъде завършена модернизацията на жп отсекките Елин Пелин – Костенец и Волюяк - Драгоман и модернизацията на отсекката София-Перник-Радомир, изграждането жп връзка между България и Северна Македония. Ключови жп гари по жп линиите София – Перник – Радомир и София – сръбска граница, също ще бъдат модернизирани. Предвижда се и изграждането на нови жп гари. **Ще бъдат извършени необходимите подготвителни дейности за реализацията на градска железница в Пловдив, ще бъдат изградени жп връзки към летище Пловдив и летище Бургас. Ще бъдат завършени съоръженията и системите по жп линия Карнобат – Синдел. Предвижда се и развитието на жп възел Горна Оряховица, жп възел Русе и жп възел Варна. Включени са и проекти за внедряване на ERTMS/ ETCS, извън обхвата на планираните проекти за жп инфраструктура. Такива са предвидени за жп линии София-Мездра-Горна Оряховица-Каспичан-Синдел, Радомир-Кулата, Елин Пелин-Септември.**

За развитие на пътната инфраструктура, по ПТС се предвижда завършването на АМ „Струма“ (по коридор ОИС), изграждането на АМ „Русе – Велико Търново“ и на

тунела под „Шипка“. Предвижда се изграждането и модернизацията на пътни връзки към TEN-T мрежата.

За подобряване на качеството на атмосферния въздух, са предвидени инвестиции за изграждане на зарядни станции по РПМ. За опазване на околната среда и намаляване на замърсяването от корабоплаването, ще допринесе предвиденото изграждане на инфраструктура за алтернативни горива в пристанищата за обществен транспорт.

За водния транспорт ще бъдат доставени мултифункционални плавателни съдове и съоръжения. Предвидени са инвестиции за развитие и разширяване на пристанища за обществен транспорт за извършване на мултиmodalни операции, модернизация и развитие на терминали и пристанищни съоръжения за комбиниран транспорт.

ПТС допринася за постигането на:

- ЦП 3 „По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността“ ;
- ЦП 2 „По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност“ .

ПТС се финансира от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ), като включва инвестиции в пет приоритета.

1. Приоритет 1 „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „широкообхватната“ Трансевропейска транспортна мрежа“:

Допустими мерки:

- Изграждане, модернизация, рехабилитация, електрификация и внедряване на сигнализация и телекомуникации на железопътни участъци;
- Мерки за техническа помощ за подготовката/завършване на подготовката на инвестиционни проекти за развитие на железопътната инфраструктура по Трансевропейската транспортна мрежа.

Планирано е изпълнение на следните проекти в сферата на железопътната инфраструктура:

- 1. Модернизация на железопътната линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец, фаза 2.**
- 2. Модернизация на железопътната линия София – Перник – Радомир: жп участък Перник-Радомир.**

3. Изграждане на жп връзка между България и Северна Македония.
4. Модернизация на железопътната линия София – Перник – Радомир: жп участък София-Перник.
5. Модернизация на железопътната линия София – Драгоман – сръбска граница: жп участък Волюяк-Драгоман;
6. Доизграждане на съоръженията по жп линия Карнобат-Синдел.

Допустим бенефициент: ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) в размер на **604 237 262 евро**.

2.Приоритет 2 „Развитие на пътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа и пътни връзки“

Предвидени са инвестиции в рамките на 2 Специфични цели (СЦ).

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (ЕФРР):

Допустими мерки:

- Изграждане и модернизация на участъци от пътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа;
- Подобриване на свързаността и достъпността до Трансевропейската транспортна мрежа и важни икономически центрове (обекти на транспортната инфраструктура, индустриални зони и др.), посредством строителство, реконструкция и рехабилитация на пътни връзки;
- Техническа помощ за подготовката/завършване на подготовката за инвестиционни проекти за развитие на пътната инфраструктура по Трансевропейската транспортна мрежа и на пътните връзки.

Планираните инвестиции, са:

1. Обход на град Габрово, включително тунел под връх Шипка. Проектът е част от „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа на територията на страната. Реализацията му ще допринесе за изграждането на връзката между Рейнско-Дунавски и Ориент/Източно Средиземноморски Трансевропейски транспортни коридори в направление Север-Юг.

2. Изграждане на АМ „Русе – Велико Търново“. Трасето на проекта за изграждане на АМ „Русе-Велико Търново“ е част от „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа на територията на страната. Реализирането на проекта ще допринесе за изграждането на връзката между Рейнско – Дунавски и Ориент/Източно Средиземноморски Трансевропейски транспортни коридори в направление Север-Юг.

Допустим бенефициент: Агенция „Пътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от ЕФРР (евродял) от **455 605 525 евро**.

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (КФ):

Допустими мерки: изграждане и модернизация на участъци от пътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа, подобряване на свързаността и достъпността до Трансевропейската транспортна мрежа и важни икономически центрове (обекти на транспортната инфраструктура, индустриални зони и др.), посредством строителство, реконструкция и рехабилитация на пътни връзки и техническа помощ за подготовката/завършване на подготовката за инвестиционни проекти за развитие на пътната инфраструктура по Трансевропейската транспортна мрежа и на пътните връзки.

Планирана инвестиция по приоритета е **реализацията на автомагистрала „Струма“, лот 3.2.:** ново строителство и рехабилитация на съществуващия път I-1 E-79. Проектът включва и изграждане на обходен път на гр. Кресна.

Допустим бенефициент: Агенция „Пътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) от **142 292 738 евро**.

3. Приоритет 3 „ Подобряване на интермодалността, иновации, модернизирани системи за управление на трафика, подобряване на сигурността и безопасността на транспорта“:

Предвидени са инвестиции в рамките на 2 Специфични цели (СЦ).

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (ЕФРР):

Допустими мерки:

- Модернизация на терминали и пристанищни съоръжения за натоварване и претоварване;
- Реконструкция на пристанища за обществен транспорт, електрификация и внедряване на сигнализация и телекомуникации;
- Развитие на жп възли,
- Доставка на мултифункционални плавателни съдове;

- Мерки за ТП за проектите.

Планирани инвестиции:

1. Развитие и разширение на пристанище Лом за изграждане на мултимодален терминал;
2. Развитие и разширение на пристанище Варна /ново кейово място/ за извършване на мултимодални операции;
3. Развитие на интермодални терминали – схема за подпомагане на интермодални оператори;
4. Реконструкция на пристанища с национално значение – изграждане на съоръжения против заливания на терминал Русе-запад, реконструкция на терминал Лом, реконструкция на пристанищни съоръжения за баластни операции;
5. Развитие на жп възел Горна Оряховица, жп възел Русе и жп възел Варна-модернизация на железен път, КМ, МКЦ и др.;
6. Доставка на мултифункционални плавателни съдове и съоръжения;
7. Доставка на многоцелеви аварийно-спасителни и патрулни кораби и специализирано оборудване, изграждане на морски брегови център за общ контрол над корабоплаването;
8. Изграждане на инфраструктура за алтернативни горива по РПМ /по TEN-T/ и в пристанищата за обществен транспорт /морски и вътрешно-водни/ по TEN-T.

Допустими бенефициенти:

- ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- Агенция „Пътна инфраструктура“;
- ДП „Пристанищна инфраструктура“;
- По схемата за подпомагане на интермодални оператори - жп превозвачи; оператори на интермодални терминали; логистични и спедиторски компании; оператори на летища; пристанищни оператори; други компании с интерес да развият интермодален транспорт;
- Частни оператори по схема за изграждане на инфраструктура за алтернативни горива.

Бюджет: Финансиране от ЕФРР (евродял) от **279 004 475 евро**.

СЦ „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T“ (КФ):

Допустими мерки:

- Изграждане и реконструкция на гарови комплекси по протежение на главните железопътни линии,
- Развитие на информационни системи в транспорта, надграждащи съществуващите системи и системите в процес на изграждане,

- Модернизация и изграждане на съоръжения за повишаване на безопасността на транспорта;
- Мерки за техническа помощ за подготовката/завършване на подготовката на проектите.

Планирани инвестиционни проекти:

1. Модернизация на ключови жп гари по жп линията София-Перник-Радомир;
2. Модернизация на ключови жп гари и изграждане на нови по жп линията София – сръбска граница;
3. Внедряване на ERTMS и ETCS за жп линии София-Мездра-Горна Оряховица-Каспичан-Синдел, Елин Пелин-Септември, Радомир-Кулата;
4. Модернизация и въвеждане на SCADA в 4 бр. тягови подстанции: Видин, Бойчиновци, Брусарци, Димово;
5. Мерки за безопасност на пътната инфраструктура по пътища от „основната“ и „широкообхватната“ TEN-T мрежа.

Допустими бенефициенти:

- ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- Агенция „Пътна инфраструктура“.

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) от **63 820 000 евро.**

4. Приоритет 4 „Интермодалност в градска среда“:

Допустими мерки:

- Изграждане на железопътни връзки към летища в градски условия;
- Мерки за техническа помощ за подготовката/завършване на подготовката на проектите, включително за **подготовката на проект за изграждане на градска железница в Пловдив.**

Планирани инвестиции:

1. Изграждане на железопътна връзка към летище Бургас;
2. Изграждане на железопътна връзка към летище Пловдив;

Допустим бенефициент:

- ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“;

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) от **40 000 000 евро.**

5. Приоритет за техническа помощ:

Подкрепа за: Успешно приключване на ОПТТИ (програмен период 2014-2020 г.) и подготовка на следващия програмен период 2028-2034 г.; Укрепване и повишаване на административния капацитет на Управляващия орган и на бенефициентите по програмата и ефективна подготовка, изпълнение, мониторинг, контрол, оценка и популяризиране на инвестициите в транспорта.

Допустими бенефициенти:

- Управляващ орган на ПТС;
- Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- Агенция „Пътна инфраструктура“;
- ИА „Проучване и поддържане на река Дунав“;
- ДП „Пристанищна инфраструктура“;
- ИА „Морска администрация“;
- Социални партньори и организации на гражданското общество, участващи в Комитета за наблюдение на ПТС.

Бюджет: Финансиране от КФ (евродял) от **31 029 000 евро**.

6.Общ индикативен финансов ресурс:

Приоритет	Принос на ЕС, в евро	Национален принос, в евро	Общо, в евро
Приоритет 1	604 237 262	106 630 106	710 867 368
Приоритет 2	597 898 263	105 511 459	703 409 722
Приоритет 3	342 824 475	60 498 437	403 322 912
Приоритет 4	40 000 000	7 058 824	47 058 824
Приоритет за техническа помощ	31 029 000	5 475 706	36 504 706
Общо	1 615 989 000	285 174 532	1 901 163 532